

NAJGORI MOGUĆI SCENARIO

PRIRUČNIK ZA PREŽIVLJAVANJE

**Saveti stručnjaka za
ekstremne situacije**

Džoša Piven i Dejvid Borgenikt

UPOZORENJE

Kada nam je život ugrožen ili kada se nađemo u teškoj situaciji, bezbedne alternative možda ne postoje. Da bismo se nosili s najgorim scenarijima predstavljenim u ovoj knjizi, toplo preporučujemo – zapravo, insistiramo na tome – da je najbolje konsultovati se sa obučanim stručnjacima. Ali pošto visokokvalifikovani stručnjaci možda nisu uvek dostupni kada je bezbednost pojedinaca ugrožena, zamolili smo stručnjake iz raznih oblasti da opišu tehnike kojima bismo mogli da pribegnemo u tim vanrednim situacijama. IZDAVAČ, AUTORI I STRUČNJACI ODRIČU SE SVAKE

ODGOVORNOSTI za bilo kakvu povredu koja može nastati usled pravilnog ili neprikladnog korišćenja informacija sadržanih u ovoj knjizi. Sve informacije u ovoj knjizi potiču direktno od stručnjaka za date oblasti, ali ne garantujemo da su informacije koje se nalaze u ovoj knjizi potpune, bezbedne ili tačne, niti ih treba smatrati zamenom za vaše pravilno rasuđivanje i zdrav razum. I na kraju, ništa u ovoj knjizi ne treba shvatiti ili tumačiti kao poziv na narušavanje prava drugih osoba ili narušavanje krivičnih zakona: pozivamo vas da poštujete sve zakone i sva prava, što podrazumeva i imovinska prava drugih.

– Autori

SADRŽAJ

10	Uvod
14	Predgovor

Prvo poglavlje

NAJBOLJI NAČIN DA UĐETE I IZAĐETE

18	Kako provaliti kroz vrata
23	Kako prizemljiti avion
30	Kako preživeti hitne slučajeve tokom avionskog leta
40	Kako obiti automobil
45	Kako automobilom izvesti brzo okretanje od 180 stepeni
49	Kako izgurati drugi automobil
52	Kako preživeti fatalnu saobraćajnu nesreću
54	Kako se izvući iz automobila koji tone
57	Kako preživeti iskakanje voza iz šina
60	Kako preživeti ako vas sahrane živog

Drugo poglavlje

ZUB I KANDŽA

- 66 **Kako preživeti napad zmije**
- 71 **Kako se odbraniti od ajkule**
- 76 **Kako se spasti od medveda**
- 81 **Kako se spasti od pume**
- 85 **Kako se uspešno izboriti sa aligatorom**
- 89 **Kako pobeći od pčela ubica**
- 94 **Kako se nositi s napadom bika**

Treće poglavlje

NAJBOLJA ODBRANA

- 98 **Kako pobediti u duelu mačevima**
- 102 **Kako primiti udarac**
- 106 **Kako odbiti napad pirata**
- 110 **Kako preživeti talačku krizu**
- 114 **Kako preživeti otmicu**
- 119 **Kako identifikovati bombu**
- 124 **Kako preživeti demonstracije**
- 135 **Kako da preživite na liniji vatre**
- 139 **Kako da znate da li vas neko laže**
- 144 **Kako da znate da li je klovn ubica**

Četvrto poglavlje

SUDBONOSNI SKOKOVI

- 150 Kako skočiti u reku s mosta ili litice
- 153 Kako skočiti sa zgrade u kontejner za smeće
- 156 Kako da se krećete na vrhu voza u pokretu i uđete unutra
- 159 Kako iskočiti iz automobila u pokretu
- 161 Kako da skočite s motocikla u automobil
- 164 Kako da skočite iz jednog automobila u drugi

Peto poglavlje

TEHNIČKI KVAR

- 168 Kako preživeti kada se zapali mobilni telefon
- 170 Kako preživeti ispadanje mobilnog telefona u ve-ce šolju
- 173 Kako se kretati bez navigacije
- 178 Kako preživeti napad drona
- 182 Kako preživeti povredu privatnosti
- 189 Kako da preživite ako vas vaš pametni dom nadmudri
- 193 Kako preživeti autonomni automobil koji se otrgao kontroli
- 195 Kako preživeti kolaps mreže
- 198 Kako savladati sajber nasilnika
- 200 Kako prepoznati lažne vesti

Šesto poglavlje

KRITIČNI TRENUCI

- 204 Kako koristiti defibrilator da povratite otkucaje srca
- 207 Kako se izvodi traheotomija
- 210 Kako da se spasete ako imate srčani udar
- 212 Kako izvesti porođaj na zadnjem sedištu automobila
- 216 Kako preživeti zemljotres
- 221 Kako preživeti tornado
- 226 Šta ako se sruši dalekovod
- 229 Kako preživeti požar
- 232 Kako preživeti bujične poplave ili pucanje brane
- 234 Kako preživeti cunami
- 238 Kako preživeti širenje virusa ili supergrip
- 242 Kako preživeti nuklearnu radijaciju
- 245 Kako preživeti toplotni udar
- 247 Kako lečiti promrzline
- 251 Kako lečiti prelom noge
- 255 Kako sanirati ranu od metka ili noža

Sedmo poglavlje

PREŽIVETI PUSTOLOVINU

- 262 **Kako se izbaviti iz živog peska**
- 265 **Kako da preživite sami na otvorenom moru**
- 269 **Kako preživeti kada se izgubite u pustinji**
- 278 **Kako preživeti kada ste izgubljeni u planinama**
- 282 **Kako da izbegnete udar groma**
- 288 **Kako da odstranite sopstveni ekstremitet**
- 291 **Kako preživeti lavinu**
- 295 **Kako da preživite ako vam zakaže padobran**
- 299 **Kako izaći na površinu ako boca za ronjenje ostane bez vazduha**
- 302 **Kako zapaliti vatru bez šibica**
- 309 **Kako preživeti dehidraciju**
- 311 **Kako prečistiti vodu**

- 316 **Stručnjaci i izvori**
- 328 **O autorima**

PREDGOVOR

PRAVILA PREŽIVLJAVANJA

Autor „Planinski” Mel Duis

Ja sam instruktor za preživljavanje, skrivanje, pružanje otpora i bekstvo. Razvio sam, osmislio, predavao i pohađao kurseve širom sveta za više od 100.000 polaznika – civila, mornaričkih avijatičara i elitnih timova mornaričkih specijalaca. Imam više od 30 godina iskustva u obuci preživljavanja, od Arktičkog kruga do kanadske divljine, od džungle na Filipinima, do australijske pustinje. Recimo samo da sam tokom godina naučio nekoliko stvari o preživljavanju.

Bez obzira na situaciju, bilo da ste u planinama, u avionu ili vozite po putu, „preživeti” znači „ostati živ ili opstati; nastaviti sa životom; nastaviti sa bivstvovanjem”. Na kraju krajeva, to je ono o čemu je zapravo reč – o nastavku postojanja, bez obzira na strašne okolnosti.

- **Morate biti spremni - mentalno, fizički i u pogledu opremljenosti.**

Svoj trening u Arktičkom krugu morao bih da nazovem vrhunskom avanturom preživljavanja. To je izuzetno oštra i nemilosrdna sredina, pa ipak, Inuiti ne samo da

preživljavaju već i žive ovde, na vrhu sveta. Većinu stvari koje su vam potrebne za opstanak na Arktiku morate da ponesete sa sobom kada krenete – Arktik ostavlja malo mesta za improvizaciju.

Jednog jutra, dok smo se tiskali u našem igluu uz topli čaj, primetio sam da je naš stariji inuitski vodič popio nekoliko šoljica čaja više nego mi ostali. „Mora da je žedan”, pomislio sam. Nakon našeg jutarnjeg hoda preko zaleđenog krajolika i dolaska u kamp, stariji instruktor je otišao do jednog brdašca. Naš mladi inuitski vodič protumačio je njegove reči: „Ovde će lisica doći da potraži uzvišenje za osmatranje. Ovo je dobro mesto za postavljanje zamke.” Stariji je tada izvadio svoju čeličnu zamku, postavio je, položio lanac i, na moje iznenađenje, urinirao na kraj lanca koji se zaledio za tlo! Mlađi instruktor je objasnio: „Zato je jutros popio sav taj čaj – da ga fiksira!”

Pouka: resursi + improvizacija = opstanak.

- **Ne smete da ignorišete važnost mentalnih aspekata preživljavanja – konkretno, ostanite pribrani i ne paničite.**

Imajte na umu da je snaga volje najvažnija veština preživljavanja – nemojte da se zarazite tom strašnom bolešću po imenu „hronično odustajanje”. Mentalna snaga naročito stupa na scenu kada neko, neizbežno, pogreši.

Na jednom putovanju po filipinskim džunglama, naš stari vodič Guni sakupio je razne biljke dok smo

istraživali teren. Kada smo stigli u kamp, Guni je vešto pripremio štapiće bambusa za kuvanje. Zatim je dodao lišće, puževe (starcu hvataju puževe jer su spori, rekao je, mladići hvataju brze škampe) i nekoliko kriški zelenog manga. Takođe je dodao još nešto što nisam mogao da razaznam. Naseckavši preko svega toga listove taroa, dodao je vode i stavio štapiće na vatru.

Posle naše gozbe u džungli, smestili smo se da spavamo. Tokom noći osetio sam bol, kontrakciju i svrab u grlu. Bili smo u mrklom mraku, daleko od civilizacije, a disajni putevi su mi se postepeno zatvarali. Sledećeg jutra stanje se pogoršalo. Instruktor je imao isti problem, i to je pomoglo da se utvrdi izvor naše nevolje: nismo dovoljno dugo kuvali listove taroa. Oporavljajući se satima kasnije, mentalno sam zabeležio ovu lekciju i naučio na teži način: čak i starac iz džungle može da pogreši.

Svi pravimo greške. Njihovo prevazilaženje znači opstanak.

- **Morate da imate plan preživljavanja koji uzima u obzir sledeće bitne elemente: hranu, vatru, vodu i sklonište (takođe i signale i prvu pomoć).**

Tropsko okruženje je jedno od onih koja se najlakše preživljavaju. Nudi sve što je potrebno za preživljavanje – hranu, vatru, vodu i sklonište, ako znate gde da ih tražite. Na vojnom kursu za preživljavanje u drugoj džungli posebno nam je bila potrebna voda, ali nismo mogli da se uputimo ka glavnim potocima, rekama ili vodenim površinama jer nas je „neprijatelj” pratio i nadgledao ta

područja. Gledajući u lišće, naš vodič Pepe pokazao je svojim boloom iz džungle (velikim nožem) na debelu vinovu lozu, prečnika od sedam i po do deset centimetara. Zasekao je lozu na vrhu, zatim odsekao deo nešto manji od jednog metra i držao ga iznad mojih sasušanih usana. Odlično! Proizvela je skoro veliku čašu vode. Zatim je isekao lozu od ratana koja je obezbedila skoro istu količinu tečnosti. Te večeri smo zasekli deblo drveta taboj, stavili rezervoare od bambusove stabljike koje smo napravili ispod slavine i ostavili ih preko noći. Rano izjutra, u našim rezervoarima bilo je šest do osam litara vode.

Sledećeg jutra, na kiši, Pepe je stao da pokosi visok snop trave. Obmotao je travu oko drveta s glatkom korom kako bi formirao slavinu. Zatim je ispod trave stavio svoju šolju od bambusa da skupi kišnicu. Nakon što smo stigli do bezbednog područja u džungli, pao je mrak i te noći sedeli smo uz pucketanje vatre. Pepe mi se osmehnuo i rekao: „Još jednom smo izbegli neprijatelja i naučili da se vratimo.”

Ta jednostavna fraza postala je naš moto – i, u stvari, to je moto svakog instruktora preživljavanja, znao on to ili ne. „Naučite da se vratite.”

Ovaj priručnik bi vam mogao pomoći da uradite upravo to.

UVOD

Imamo dobre i loše vesti.

Prvo loše vesti: sa žaljenjem vas obaveštavamo da je svet i dalje opasan.

Uprkos našim velikim naporima; uprkos tektonskim promenama u tehnologiji, medicini i globalnoj svesti; uprkos milionima čitalaca do kojih su u protekle dve decenije doprli naši priručnici (od kojih je nekolicina tvrdila da su im naši popularni i zabavni, a uz to tačni saveti spasli život), opasnost još vreba ispod površine, iza ćoška, iza vrata.

Jednostavno, nikad ne znate kada bi se stvari mogle okrenuti na gore. Ili na najgore.

Ali kažite dragička: I dalje smo tu da pomognemo.

Kada dođe taj trenutak, želimo da znate šta treba da radite. Želimo da znate šta da radite kada se pilot onesvesti, voz iskoči iz šina ili živi pesak počne da vas guta. Želimo da znate šta da radite kada aligator napadne, bik juriša ili kada klovn više izgleda opasno nego zabavno. Želimo da znate šta da radite kada vam se mobilni telefon zapali, kada pukne brana ili kada ste živi zakopani.

Priprema će vam spasti život i ekstremitete. Ali ne očajavajte – biti spreman ne znači da morate naizust

zapamtiti sve što vam kažemo da uradite. Srećom, prvi ključ za preživljavanje svakog najgoreg scenarija naprosto je da: **NE PANIČITE**.

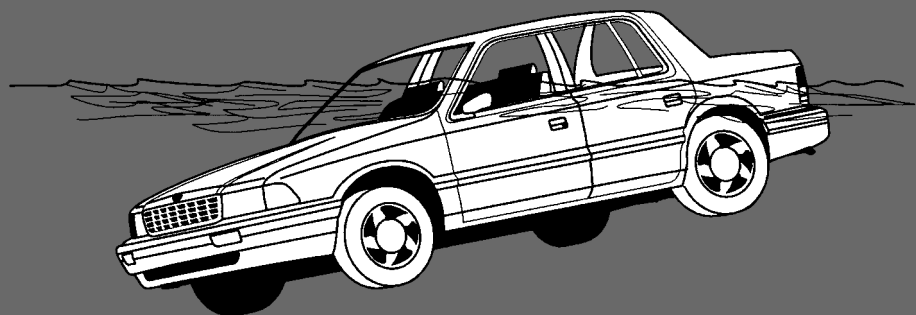
Dakle, nadamo se da ćete, pročitavši najnoviju verziju ovog svrsishodnog priručnika, kada za to dođe vreme, negde u malom mozgu imati odgovor na pitanje: „Šta dođavola sad da radim?” – i to jednostavno znanje biće dovoljno da ostanete smireni i hladni, dovoljno prisebni da nešto preduzmete.

Za ovo potpuno novo, potpuno revidirano i ažurirano izdanje, konsultovali smo se iz prve ruke s desetinama stručnjaka iz svih sfera života, kako bismo bili sigurni da su saveti u potpunosti aktuelni i u skladu s najnovijim tehnikama, savetima i informacijama koje mogu spasti vaš život, vaše ruke, noge i vama drage osobe. I nastavićemo da ažuriramo ove informacije na našoj veb-stranici www.worstcasescenario.com, kao i da vam pružamo najnovije informacije o preživljavanju koje će vam pomoći da se nosite sa svim onim što svet može baciti pred vas.

Svet je i dalje opasan – ali kao i uvek, i zauvek, mi smo tu da pomognemo.

Autori,

Džoša Piven i Dejvid Borgenikt

PRVO POGLAVLJE

Najbolji načini da uđete i izađete

KAKO PROVALITI KROZ VRATA

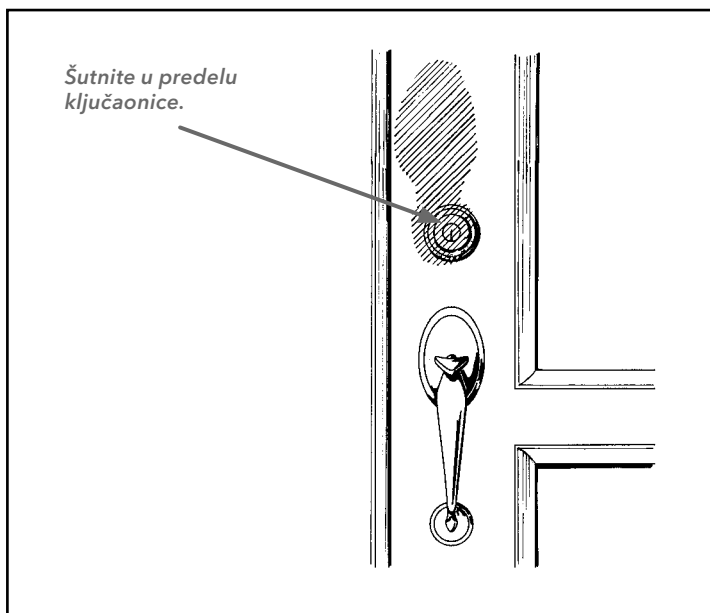
SOBNA VRATA

- Šutnite nekoliko puta vrata u predelu brave kako biste je razbili.

Šutiranje je efikasnije nego zaletanje na vrata ili lupanje o njih – noga ima veću silu od ramena i moći ćete preciznije da je usmerite ka delu mehanizma za zaključavanje.

Novogradnja

U novogradnji, „niskobudžetna” vrata sa šupljim jezgrom mogu biti izrađena pretežno od valovitog kartona prekrivenog vinilom, sa samo tankim drvenim trakama duž ivica. (Kucnite na vrata; ako zvuče šuplje, jeftina su.) Za ova vrata, brz udarac nogom usred jednog od „panela” vrata trebalo bi lako da napravi rupu, omogućavajući vam da ih otvorite iznutra.

Ako imate šrafčiger

- **Proverite otvor za hitne slučajeve.**

Potražite na prednjoj strani kvake malu rupu ili ključaonicu. Većina sobnih vrata ima takozvane setove za privatnost. Ove brave se obično postavljaju u spavaće sobe i kupatila i mogu se zaključati iznutra kada su vrata zatvorena, ali imaju otvor za hitne slučajeve u centru ručke koji omogućava ulazak u mehanizam za zaključavanje iznutra. Umetnite tanak šrafčiger ili sondu u ručku i gurnite mehanizam za zaključavanje ili okrenite mehanizam kako biste otvorili bravu.

Izdavač: Kalipso knjiga, Beograd
Sedište redakcije: Poručnika Spasića i Mašere 88, Beograd
Grafički dizajn: ÜberCool
Mejl: redakcija@blumizdavastvo.rs
Štampa: Kaligraf, Beograd, 2025.
Tiraž: 500
ISBN: 978-86-6174-010-7

CIP - Каталогизација у публикацији Народна библиотека Србије,
Београд
614.8(035)
796.54(035)
627.77(035)

ПИБЕН, Џошуа, 1971-

Najgori mogući scenario : priručnik za preživljavanje : saveti
stručnjaka za
ekstremne situacije / Džošua Piven i Dejvid Borgenikt ; [prevod Boris
Todorović].
- Beograd : Kalipso knjiga, 2025 (Beograd : Kaligraf). - 327 str. : ilustr.
; 18 cm. -
(Kalipso knjige ; knj. br. 20)

Prevod dela: The Worst-case scenario survival handbook. - Tiraž 500. -
O autorima:
str. 327.

ISBN 978-86-6174-010-7

1. Боргенајт, Дејвид, 1968- [autor]

а) Преживљавање -- Приручници

COBISS.SR-ID 161000713
